

TÖRVÉNYKEZÉSI LAPOK.

Megjelennek e lapok hetenkint
egyszer : szombaton.

Szerkesztési és kiadói iroda :
Belváros, Kalap-utca, 10-ik szám.

Előfizetési díj — helyben és vidéken —
a július-decemberi félévre : 3 fp.

Előfizetés

e lapok 1858-ik évi július-decemberi folyamára
— helyben és vidéken egyiránt, félévre **3 pft.** —

Megjelennek, július elejétől kezdve, hetenkint **egyszer** — szombaton.

☛ Az eddigi egész folyam 1—78. teljes számai kaphatók 7 pftért. ☛

ARTALOM : Vinculatio. — Csődjogi eset. A csődhitelezőkkel a csőd megszüntetése végett kötött egyesség be nem töltésének az elengedett összegre vonatkozó következményei. — A f. é. június 20-án kelt cs. rendelet. Folytatás. — Törvénykezési csarnok : Balázs Antal védbeszéde a budai cs. k. orsz. törvényszék előtt. Folyt. — Könyvészet. — Kinevezés. — Halálozás. — Csődnyitások. — Csőd-megszüntetések. —

Vinculatio.

A hűbéri rendszer alapját képezett urbéri viszonyok eltörléséből fölmerült földtehermentesítési, birtokrendezési s urbérkárptótlási mozzanatok gyakorlati megoldására alkotott 1854. évi január 16-kán kelt cs. nyiltparancs szellemében : joga volt és van a kármentesített jószág jövedelmeinek huzására jogosított félnek, a hirdetvényi határidő folyama alatt, hitelezőjét a kárptótlási tőkére, illetőleg a földtehermentesítési kötvényekkel való kielégítésre utalhatni, s a jogosított fél ezen előnyös helyzete, az 1856. nov. 21-kén kelt legfelsőbb rendelet értelmében, nemcsak megszilárdult: hanem, az 1854. évi jan. 16-kai cs. nyiltparancs 44. §-ának romjain, a jelzálogilag biztosított hitelezőket érzékenyen sújtólag, szembetünő elevenséget is nyert. Azonban az 1854. jan. 16-ikai cs. nyiltparancs a mellett, hogy az 1848. — törvények által állandósított moratorium-

nak — mint az urbériség-vesztett birtokosokat óvó jogkéslelvénynek — kúszó számai a 71. §. tartalmánál fogva elmetszettek : jogot adott egyszersmind azoknak is, kiknek a kármentesített jószág irányában zálog- vagy ösiségi viszonyokból származó jogaik valának, igényeiket és jogaikat a kárptótlási tőkére vagy annak kamataira érvényesíthetni.

S úgy a jogosított felek részéről szabad választás szerint s mindenestre az igénykeresők jogainak elhallgatásával eszközölt utalás : mint az igénykeresők jogainak érvényesítése is — mind két esetben a hitelezők hátrányára — fogamatba vétetett s napi renden van.

Az idézett cs. pátens szelleméből önként folyt, hogy az érintett ellentétes kérdéseknek, a hirdetvényileg kitűzött tárgyalási határidőben kell taglaltatniok ; a jogosított fél az utalt hitelezőkkel jegyzőkönyvileg végez, s megérteti velök utalhatási jogainak törvényes horderejét és hatályát : mig ellenben a kárptótlási tőkére vagy annak kamataira támasztott igény jogszerűségét — az utalt hitelezők tudta, befolyása és kihallgatása nélkül, kizárólag a jogosított fél rostálhatja meg ; s ha a támasztott igény jogszerűsége bebizonyítva s begyőzve van : akkor, az utalt hitelezők félretolásával, előtérbe lép a támasztott

igény birói érvényesítésének biztosítása végett, a kárpótlási tőkének leköttése — „vinculatioja.“

És irányulhat-e ezen „vinculatio“ az útalt hitelező hátrányára? vagy is a földtehermentesítési kötvényekkel leendő kielégítésre a jogosított fél által útalt hitelezőt, a közbejött vinculatio, az útaltatni kért tőke fölmondhatóságában s a tőkének és járulékeinak készpénzzel történendő kielégítése szorgalmazhatóságában megakadályozhatja-e?

Határozottan „nem“ mel felelünk.

Mert a hitelező azon kívánata, hogy a kármentesített jószág jövedelmeinek huzására jogosított fél adósságának s az ettől járó kamatoknak készpénzben leendő lefizetésére köteleztessék, nemcsak időelőttinek nem mondható: hanem az 1854. január 16-kán kiadott cs. pápenszelleméből és szavaiból merített okoskodások s törvényes érvénnyel bíró analogiák alapján, a kárpótlási tőke érintett leköttése után, azonnal biróilag is méltányolható s az ítélet tárgyaúl leendő fölvetelre tőkéletesen megéretnék, minősítettnek állitható.

Ugyanis az idézett nyiltparancsnak majdnem minden cikke híven tükrözi vissza és tolmácsolja Ő Cs. Kir. Apostoli Fellegének abban öszpontosított legmagasb akaratát, hogy a hitelezőknek a moratorium felállítása, huzamos fenntartása, s a kármentesítési kötvények elfogadására való kényszerítés által különben is eléggé sujtott osztálya részére — a cs. ny. parancs kihirdetése után, az igazság — a lehető legnagyobb gyorsasággal történni kellő kielégítés mellett — a legpontosabban szolgáltassék ki.

Ezért van a 26. 27. §§-ban kimondva, hogy a hitelezők és adósok akaratának nyilvánítására szükségelt hirdetvényi s tárgyalási határidő 60 napnál tovább nem ter-

jeszhető, s hogy azontúl senki az érdekeltek közül bejelentési joggal nem bírhat.

Ezért van a 34. §-ban az eljáró bíróságoknak szigorúan meghagyva, hogy a kármentesített jószág jövedelmeinek huzására jogosítottat, s az adós által a kárpótlási tőkéből leendő kielégítés végett kijelölt hitelezőket a tárgyalásra lehető legnagyobb gyorsasággal idéztesse meg.

Ezért van a 35. §-ban megrendelve, hogy ha a jövedelmek huzására szolgáló jog több személyeket illetve: ezek a bíróságoknak 8. napalatt egy közös meghatalmazottat nevezzenek; — s az eljárás gyorsítására vezető tényezőül kell tekinteni a 37. §. abbeli intézkedését is, hogy a tárgyalási határidő elhalasztásának csak akkor lehet helye: „ha a haladéktalan célszerű tárgyalás, legyőzhetetlen akadályok által gátoltatik.“

— Vége következik. —

Csődjogi eset.

A csődhitelezőkkel a csőd megszüntetése végett kötött egyesség be-nem-töltésének az elengedett összegre vonatkozó következményei.

B* Frigyes, Grécében 1852. július 26-án 260 ftról kibocsátott, ugyanazon év october 1-én fizetendett váltó alapján, keresetét vagyombukott R* Lajos, mint elfogadó csődtömege ellen 1853-k május 19-kén az illetékes bíróságnál beadván: aziránt ugyanazon évi aug. 19-én ítélet hozatott, s követelése, a lejárat naptól számítandott hatos kamatokkal együtt, felszámítottanak biróilag kimondatott. A bukott R* Lajosnak 1853-k febr. 16-án csődhitelezőihez intézett körlevele folytán, B* Frigyes is késznek nyilatkozott e követeléséből 40%-tólit elengedni, s a csőd megszüntetésében megegyezni azon föltétel alatt, ha nevezett adós az egyességi 60%-tólit pontosan és per nélkül három részletben, és pedig az elsőt 1853. april 2-án 35%-tólival; a másodikat szept. 2-án 12½%-tólival és a harmadikat végre dec. 30-án szintén 12½%-tólival lefizetendi. R* Lajos e tartozása

fejében csak 1853. nov. 15-én fizetett B* Frigyesnek 91 ftot, s azontúl többé semmit sem fizetett.

Ennek következtében B* Frigyes 1856. július 30-án R* Lajost — ki ellen időközben az egyesség útján történt 40%-tőli lealkudás mellett a csőd megszüntetett — beperelvén; s miután állítása szerint a fönnebbi, november 19-én történt 91 ft összeg lefizetése — a lealkudási egyezménynek a részlettörlesztések meg nem tartása által lett elenyészése után — csak mint az eredeti tőke- és kamatösszegre történt részfizetés volna tekinthető; az 1853-iki nov. 15-ig lejárt kamat pedig 17 ft. 32 $\frac{1}{2}$ krt tenne, s így a 91 fttal a 260 ft tőketartozásra csak is 73 ft 27 $\frac{1}{2}$ kr volna leszámítható — kéré R* Lajost 186 ft 32 $\frac{1}{2}$ kr tőkebeli s az 1853-ki nov. 15-től számítandó 6%-tőli kamatjárulék fizetésében elmarasztaltatni.

Az adós e kereset ellenében azon kifogással élt, hogy miután 1852-iki oct. 1-től — mint a váltó lejárat napjától — 1856-iki július 30-ig, mint a beperesítés napjáig, három évnél hosszabb időszak folyt le: az Ávrdsz. 77. és 80. §§-aihoz képest a váltó elévült. Egyébiránt panaszolt elismeri ugyan, hogy az 1853-ki május 15-kén kelt nyilatkozványban a lealkudás csak az általa meg nem tartott föltételekre volt állapítva; mind a mellett felperes, szerinte, még sem követelhet egyebet, mint az egyesség útján 60%-tólira leszállított tőke-hátralékot, vagyis 65 ftot — de koránsem az eredeti tőke után számítandó összeget; miután az 1853-ik május 15-kén kelt nyilatkozat, semmi meghiúsulási záradékot (clausula irritatoria) magában nem foglal.

Az elsőbíróságu törvényszék ez érdemben 1857-ki jan. 13-án kelt végzésében következőleg határozott:

R* Lajos alperes tartozik B* Frigyes felperesnek az 1852-ki oct. 1-én kelt s beperesített váltó alapján, az 1853-ki május 15-én kiadott lealkudási egyezmény szerint, 14 nap alatt, végrehajtás terhe alatt egyedül azon 65 ft. hátraléki összeget s ennek 1853-ki nov. 13-tól számított 6%-tőli kamatjárulékát lefizetni, mely az eredeti tartozásnak egyesség útján 60%-tólira történt leszállításával keletkezett tőkére eszközölt részfizetés után fenmaradt.

E végzés indokai lényegben következők:

„Az alperes által vitatott elévülés az illetékes elsőbíróságnál bemutatott felszámítási kereset által megszakadván: az ez érdemben tett kifogásnak hely nem adatik. Ellenben tökéletesen áll az, hogy a fölhívott 1853-ki május 15-kén kelt nyilatkozvány „meghiúsulási záradékot“ nem foglal

magában; sőt inkább az abban megállapított 40%-tőli tőkelealkudás oly föltétel volt, mely nélkül az R* Lajos-féle csőd meg nem szüntethetett volna. Azon körülményből, hogy R* Lajos a fizetési határnapot meg nem tartá, s 65 fttal hátralékba esett, felperesnek csak azon joga eredt, hogy ez összeget s ennek 6%-tőli kamatjárulékát beperesíthesse; mert különben ez esetben a csődöt ismét meg kellene nyitni, minek valósággal helye nem lehet.

Felperesnek ezen végzés elleni föllebbezési folyamodása következtében a gréci cs. kir. főtörvényszék 1857-ki febr. 25-én 1437. sz. alatt hozott végzésével az elsőbíróság fönnebbi határozatának megváltoztatásával kimondá: „Tartozik alperes R* Lajos az 1852-ki július 26-kán kelt váltó alapján 186 ft. és 32 $\frac{1}{2}$ kr. tőkét, ennek 1853. nov. 15-től számított kamatjárulékával együtt, 14 nap alatt végrehajtás terhe alatt — felperes B* Frigyesnek megfizetni.“

A főtörvényszéki indokok következők:

„A felhívott nyilatkozvány világos értelmével, a kereset megállapíthatására épen nem volt szükséges az ugynevezett „meghiúsulási záradék“. R* Lajos csőd hitelezői — tehát B* Frigyes is — a kivánt 40%-tőli tőkeleengedésben, úgy a csőd megszüntetésében is — midőn a csődnek különben megakadályozhatatlan lefolyását gátlandó jogokról lemondtak — csak azon föltétellel egyeztek meg, hogy nevezett adósuk, tartozásának a lealkudott rész levonása által meghatározott hátralékát a kitűzött határidők alatt pontosan és per nélkül, vagy is úgy fizesse meg, hogy a leengedő hitelezők jogaik érvényesítése végett a törvényhez folyamodni kénytelenek ne legyenek. Ezáltal e jogkedvezmény bizonyos igenlegesen felfüggesztő, vagy, ha jobban tetszik, nemlegesen feloszlató föltétellel volt korlátolva, mely által az adósnak biztosított leengedési kedvezmény a kötelezettség betöltésétől, vagy viszont e kedvezmény visszavonása annak beneműltetésétől lett függővé téve. (Áptkv. 696. 699. és 897. §§.) Miután azonban alperes maga is beismeri, hogy a beperesített követelés fejében csak 91 ftot fizetvén, fönnebbi kötelezettségének eleget nem tett: annál fogva a mondottakhoz képest a tőke elengedési kedvezményben jogvesztett, és köteles felperesnek egész eredeti tőkekövetelését — a már teljesített részletfizetési összeg leszámításával — u. m. a felperes által helyesen felszámított 186 ft 32 $\frac{1}{2}$ kr. tőkét s ennek 1853-ki nov. 15-től folyó 6%-tőli kamatjárulékát megfizetni. E szerint a kereseti ké-

relem teljesen megállapított. Ha végre kétségbevonhatatlan is az, hogy felperes e tényállás folytán jogosítva van a csődnek ismételi elrendelését kérni, — a mennyiben t. i. az reá nézve célravezetőbbnek s egyéb törvényes kellékek létezése mellett megengedhetőnek látszik; — ahhoz mindazáltal ő nincsen kötve. A mennyiben pedig egyéb volt csődhitelezők érdekeltségéről is kérdés lenne, e körülmény egyrészt a csődnek megszűnése, s ez esetben is csupán egy hitelezőnek a volt bukottal való peres viszonya mellett, hivatalos úton tekintetbe nem vehető; másrészt viszont e végzés által azokra semmi kár sem hárul, miután a többi csődhitelezők mindegyikének, s az alperesnek is, szabadságában — sőt ez utóbbinak, a körülményekhez képest, kötelességében is — áll, a csőd ismételi megnyitásaért folyamodni.“

Az alperes által kért fölülvizsgálatra a legfelsőbb cs. kir. semmitő törvényszék a cs. kir. fő-törvényszék ítéletét az ez által megállapított indokokból — jóváhagyta; megjegyezvén, hogy az 1853 évi mart. 15-én kelt nyilatkozványban biztosított 40%-tőlías leengedésben csak azon föltétel mellett egyeztek meg a hitelezők, hogy az adós 60%-tőlías tartozási hátralékát a meghatározott időszakokban pontosan és törvényes kényszerítés nélkül lefizesse. Miután azonban adós ennek eleget nem tett: a neki föltételesen engedett jogkedvezményre sem lehet többé igénye; mert e kedvezmény által az céloztatott, hogy felperes ne legyen kénytelen — a csőd megszüntetése után követelése behajtása végett — ismét törvényes eszközökhöz folyamodni, melyeket azonban, e föltétel be nem töltése miatt, ismét fogamatba kellett vétetnie. (1857-ki július 21-kén 4,314 sz. a.)

A f. é. június 20-dikán kelt cs. rendelet.

— Folytatás. —

(K-n) 5) Hidak, zsilipek, gátak stb. nemkülönben a btkv. 85. §-ában c) betű alatt említett tárgyak rongálása, s az állami távirdák sértegetése (318. §.)

6) Fölállított intőjelek rongálása (319. §.)

7) Az 1858. ápril 2-kai rendelet (Birod. törv. lap 51 sz.)⁽¹⁾ által a politikai ügyködés alá utasított jelentkezési szabályzatok kihágásain kívül, (320. §. a—d betű) még a többi a 320. §. e) f) és g) betűi alatt jelölt kihágások is.

⁽¹⁾ Lásd: Orsz. kormánylap 1858. évfolyam XI. db. 54. sz. alatt 279 l.

K.

8) Vándorkönyvet (szabaduló levelet) nélkülöző mesterlegényeknek iparúzők által felfogadása (321. §.)

9) Visszatérése valamely kitiltottnak; vagy valamely, minden koronatartományból, egy koronatartományból vagy helyről elutasítottak (323. és 324. §§.)

10) Jogosítatlan tartása nyomó vagy vésőgépnek, vagy zugsajtónak, — ilyes gépek jogosítatlan készítése, — domború és homorú bélyegek vagy minták jogosítatlan készítése, vagy használata érepénzék utánképzése végett, és hivatalpecsétek jogosítatlan készítése (326—330 §§.)

11) A ki magát csalási célzat nélkül közhivatalnoknak vagy szolgának adja ki, és rend- vagy más díszjelek jogosítatlan viselése (333. és 334. §§.)

12) Tilalmi áthágások: veszélyes helyeken való fordás, csuszkálás és a jég hátán való járás által (338. §.)

13) Gyógyszerészet- vagy sebészetnek iparüzlet gyanánt jogosítatlan gyakorlása — bel- vagy külföldi által — (343. és 344. §§.)

14) Tiltott gyógyszerek árulása (345—348. §§.)

15) A gyógyszerek hamis vagy roszt készítése és elcserelése a gyógyszertárakban (349—353. §§.)

16) Belső vagy külső gyógyszerek jogosítatlan eladása (354. és 355. §§.)

17) Gyanús haláleseteknek vagy betegségeknek orvos személyek által föl nem jelentése (359. §.)

18) Jogosítatlan kereskedés méreggel, vigyázatlanosság a mérreg árulásánál, mérreg kiszolgáltatása szabályszerű engedély nélkül, a mérregeladás fölötti jegyzék vezetésének elmulasztása, hanyagság a mérregtartás- és elkülönzésben, annak szabályellenes gondviselése vagy küldözése, és ismeretlen szerárak eladása (361—368, 370. és 371. §§.)

19) Gyanús fegyverek készítése és kijavítása; töltött fegyverek gondatlan viselése, valamely fegyver vigyázatlan elcsettentése (372—374. §§.)

20) Helytelen bejelentése a halálozás idejének halotti szemle alkalmával (375. §.)

21) Ha valamely dajka ragályos betegségben lételet eltitkolja (379. §.)

22) Építkezésnél az intőjelek fölállításának, vagy valamely épület fenyegető beomlása följelentésének elmulasztása (380. 381. és 382. §§.)

23) Azon építész hanyagsága, kinek állása vagy építménye ledől (383. §.)

24) Igen kora beköltözés újan épített házak- és boltokba (386. §.)

25) Veszett állat följelentésének elmulasztása, ártalmas állatok jogosítatlan tartása, engedelemmel tartott vadállat vagy gonosz természetű háziállatok hanyag őrzése, állatok uszítása vagy ingerlése (387—392 §§.)

26) Egészségügyi szabályok elleni kihágások (394—397. §§.)

- 27) Kutak, vitzartók bemocskolása (398. §.)
 28) Szabályszerűleg meg nem vizsgált marhák husának eladása (399. §.).
 29) Marhavész ellen kiadott szabályok megszegése (400—402. §§.).
 30) Italoknak az egészségre nézve ártalmas meghamisítása (403—405. §§.).
 31) Cinedény hamisítása (406. §.).
 32) Éldelni való áruk egészségre ártalmas elkészítése vagy eltartása (407. és 408. §§.).
 33) Öncsonkítás, katonáskodás elkerülése végett (409. és 410. §§.).
 34) Célzatos és veszekedéseknél előforduló testi sértések (411. és 412. §§.).
 35) Cselédtartók és mesterek által cselédekben vagy inasokon elkövetett bántalmazások (421. §.).
 36) Az utak elzárása éjjel szekerek, hordók steff. által, vagy ezek mellett a szabályszerű intőjelek fölállításának elmulasztása (422—425. §§.).
 37) Könnyen kárt okozó tárgyaknak ablakokból lehajítása és az azokba állított vagy függesztett tárgyak megerősítésének elmulasztása (426. §.).
 38) Gyors és vigyázatlan lovaglás vagy kocszás, és fogatoknak vagy lovaknak a szabadban felügyelet nélkül való álltatása (427—430. §§.).
 39) A testi biztosságra nézve veszélyes cselekvények és mulasztások kiválólaga (431—433. §§.).
 40) Minden kihágás a tűzveszély elhárítására fennálló szabályok ellen (434—459. §§.).
 41) Lopások, sikkasztások és csalások, a mennyiben ezen cselekvények a btkv. 460—466. §§. ainek szabályzata szerint, csak kihágásokként, nem pedig mint büntettek jelenkeznek.
 42) Kihágás az idegen tulajdonnak gonosz indulatból rongálása által (468. §.).
 43) Kiszabott elővigyázatok elmulasztása, kapukulcsok, tolvajkulcsok steff. készítése, tartása, alkalmazása, lakatosok s más iparosok által (469. és 470. §§.).

— Folytatjuk. —

Törvénykezési csarnok.

Védbeszédék,

melyek a budai cs. kir. orsz. törvényszéknél a m. april és május hóban folytatott s e lapokban terjedelmes kivonatban közölt végtárgyalás alkalmával mondattak.

I.

BALÁZSY ANTAL h. ügyv. urnak, S* K* és vádlott-társai mellett tartott védbeszéde.

— Folytatás. —

„Átmegyek most az államügyész ur által felállított harmadik gyanúokra. t. i., hogy S* K* a

hamisítás idejében, és pedig a hamisítás mindkét helyén, t. i. Gyurón és Vadkerten tartózkodott.

„Ezen állítást kénytelen vagyok kétségbe vonni; — maga a vádlott azt tagadja, s a cs. kir. államügyész úr is csak a többi vádlottak vallomásából kívánja ezt igazolni. Nincs ugyanis igazolva az, hogy S* K* akkor, midőn Hesz vallomása szerint a bankjegyek Gyurón gyártattak, azaz körülbelül egész október hónapban, ott tartózkodott volna, a mennyiben az eddigi tanúvallomások- és S* K*-nak a végtárgyalásnál tett beismeréséből csak az tűnt ki, hogy ő megszökése után 1855-ki szeptember 3-án Gyúróig ment, ottan Hesz Jánost, mint régi ismerősét megkérendő, hogy őt tovább szállítani sziveskedjék. Vádlott tehát csupán szeptember elején volt Gyurón, de nem október hónapban, midőn a hamisítványok készítették, mi lényeges különbséget tesz: mert a bprdt. 138. §. szerint is, gyanúokat valamely helyen tartózkodás csak akkor képez, ha az a bűnnek elkövetése alkalmával, vagy rövid idővel annak előtte, vagy utána történt. Ezen körülmény beigazolása tehát a tisztelt cs. kir. államügyészséget terheli, s pedig annál inkább, mert ekkor még azon állítás sincs igazolva, hogy S* K* csupán Gyúróig szándékozott menni, s így föl sem lehet tenni, hogy onnét tovább ment; holott ellenkezőleg Sch* Antal ácsmesternek a végtárgyalás alkalmával tett s hittelt megerősített vallomásából megtetszik, hogy vádlott R* Mihály kocssal először aziránt alkudozott, hogy őt Biára vigye s mert ez odáig menni nem akart: kívánta Gyúróig felfogadni, s miután az úton történt összekocsnás miatt ez őt csupán Torbágyig vitte: történt, hogy vádlott onnét Sós-kútra gyalog, s az ottani molnár kocsiján s annak szivességéből ment Gyúróig azon reményben, hogy ott Hesz Jánost feltalálja, ki azonban hon nem levén: vádlott ismét gyalog ment Martonvásárig és így tovább; mi elég valószínűséget derít vádlott azon állítására, hogy ő a Gyúróba menetelre csak akkor határozta el magát, midőn Biára s tovább Fejérvárig alkalmat kapni nem tudott. Azt fogja ugyan mondani az államügyészség, hogy vádlott első kihallgatása alkalmával tagadván azt, hogy megszökése után Gyúrót csak érintette volna is: ebben elegendő bizonylat rejlik az ellene felhozott vád alaposságára nézve; azonban ennek okát adta vádlott azon felvilágosításban, hogy ő H* sós-kúti molnárt, ki neki ifjúkori barátja és iskolatársa volt, nem akarta azon szivességért, melynél fogva őt tovább szállította, compromittálni: méltán tarthatván attól, hogy

ez is vizsgálat alá vétetik; de másrésről természetesnek fogja találni a T. Törvényszék, ha vádlott, midőn a harmadfélévi vizsgálat minden körülményéből tapasztalta azt, hogy Gyúró helysége az első hamisítás főhelyeként szerepel, s az ottan befogott egyének az elkövetett hamisítás bűnével terheltetnek: azon körülményt, hogy Gyúróan átutazott, megvallani nem meré; s hogy ezen tartózkodása és félelme alapos volt, mutatja a vádbeszéd, mely ottlétét, mint fontos gyanúokot, hozza fel.

„Ily gyanúnak tekinti továbbá a cs. k. államügyész úr azt, hogy vádlott 1856. január utolsó napjaiban a vadkerti fogadóban láttatott; s állítja, hogy ott V a j d á t ó l s többi társaitól elbucszúzott. — Nem tagadtatik, T. Törvszék, hogy vádlott ott volt, de nem multság végett, hanem mert Halasról arra utazott és ott meghált. Ezt igazolja L* Anna tanú, ki, habár nem emlékezik is arra, hogy S* ott hált: ez állítás bizonyosságot nyer azon tény által, hogy a hálósobában levő órát S* leírta — minek valóságát a nevezett tanú is elismerte; nem szenved tehát kétséget, hogy vádlott, kinek a tanú állítása szerint festett bundája s oldalán kis úti táskája volt, mint útas jött oda, s hált meg ott, honnét másnap Pest felé ment. Nem emeli a gyanút az sem, hogy állítólag a fogadóban volt V a j d a és V*, mert ezek oda esetleg jöhettek; de különben is, mint Zs* koresmáros vallja, külön asztalnál ültek és ittak, s csak később eredtek vádlottal szóba, midőn ez nemcsak őket, de a többi jelenvoltakat s a muzsikusokat is vendégelte.

„Ha ez bucsúlakoma lett volna: akkor azt akármelyik vádlott házában is megtarthatták, s nem leendett szükség fogadóba menni; de hogy a találkozás csak véletlen volt, tanúsítja az is, hogy különben a lakomán a többi ugynevezett bűntársak is um: M* János, G* és Cs* szintén megjelentek volna.

„Való továbbá, hogy ha S* Vadkerten tartózkodott s Pestre csak a bank jegyek kiadása miatt és hamisítási szerekért ment volna: akkor őt V* G* V* vagy M* viszi el oda, és nem fogadott volna a faluban idegen embert, ki őt visszahozza és elárulhassa. Hogy tehát a vádbeszéd ezen része erőtetett, s ezen átutazásból — a Vadkerten tartózkodást következtetni s abból alapos és jogszerű gyanúokot képezni nem lehet, kétséget nem szenved.

„Áttérve most a főnnebb érintett s ugynevezett bűntársak vallomására, miután az államügyészség előterjesztéséből azt kellene hinni, hogy

a vádlottak a vizsgáló bíróság előtt a nélkül, hogy annak az érdekelt hamisításról már megelőzőleg tudomása volt volna, önként s minden morális és phisikai kényszerítés nélkül vallottak, s ezen alkalommal S* K*-ra mint indítóra és főtettesre utaltak: habár nem örömet, mert a hosszadalmasságot kerülni ohajtom, s némely kellemetlen megjegyzéseket elmellőzni szeretnék, kénytelen vagyok mégis ezen hamisítás fölfedezésének első stadiumára visszamenni.

„Tudva van a T. Törvényszék előtt, hogy P* Fülöp följelentése folytán, mindenek előtt H* Ferenc, másod védencem, hallgattatott ki 1856. mártius 12-én Pakson, kinek vallomásából kitűnt, hogy ő, sógora T* Ádámotól, már ugyanazon évi őszszel V. formájú hamis bankjegyeket kapott. — T* Ádám F* Istvánra, ez pedig vadkerti lakos M* Jánosra utalt, kinél — állítólag felesége kimondása után — jutott a vizsgáló bíró G* András és V* Sándorra, mely utóbbinál a prés és a VI. formájú lemez meg is találtatott. E két egyén vallomásából megtetszik, hogy ők állítják, mikép Gyúróan L* F*. pincéjében szintén gyártattak hamis bankjegyeket, mit ezek alkalmasint H* Jánostól tudhattak, ki velök ismeretségben volt. Miután pedig G* András és V* Sándor vallomásának kivétele után, az alkalmazott erőszak mellett, V* György és M* János is a lemezek készítőjeül S* K* nevezték: világos, hogy a vizsgáló bíróság védencem irányában annyi gyanúokot táplált, miszerint a Gyúróan eszközölt vállalat nem tekintethetik egyébnek, mint a Vadkerten véghezvitt vizsgálat hű másolatának, és nagyon valószínű, hogy a gyúrói vádlottak igen könnyen lehettek arra indítatva, miszerint a már főtettesül megnevezett S* K* személyét vádolják; — mégpedig annál inkább, mert, mikép az e végtárgyalás alkalmával kiderített, mind ezen vádlottak a büntető eljárás rendeletei által tiltott oly phisikai erőszak által kényszerítették, mely a mint egyrészt az ember nemesebb érzelmeit mélyen sérti: úgy másrészt az annak súlya alatt kivett vallomások sem meglepők, sem váratlanok nem lehettek!

„Azonban e vallomások az illető vádlottak által visszavonattak; mely visszavonásra nézve — valamint 1856. évi júniusban, ugy jelenleg is a végtárgyalás alkalmával — okúl azt hozák fel, hogy ők akkor a verés miatti félelemből vallottak mind magok, mind S* K* ellen.

„Hogy a bűntársak vallomásai egy harmadik ellen teljes bizonyosságot tegyenek: szükséges,

hogy azok a bprtd. 269. §. szerint teljes szabadságban távol minden fenyegetődés és erőszaktól tétettek legyen — a törvény ezen szavaiból megtetszik tehát, hogy nemcsak az erőszakosság, de maga a pusztá fenyegetődés is elegendő, hogy a tanúk, annál inkább a bűntársak vallomásai minden erejüket elveszítsék; — szükséges továbbá, hogy a bprtd. 271. §-a szerint — a bűntársak közül legalább is kettő, kik magára a tényre egészen egyformán vallottak, ezen állításukat a vádlottnak a szóbeli végtárgyalás alkalmával szemébe mondják. — Ha azonban ezen kellékeket a gyúrói és vadkerti vádlottak vallomásaiban keressük: azokat bizonyosan feltalálni nem fogjuk; mert, hogy a vallomások részint fenyegetődés, részint erőszak, sőt súlyos testi bántalmak által vetettek ki, az e végtárgyalás ideje alatt bebizonyítva s magok az eljáró szolgabíró urak által is elismerve lévén: bővebb próbát nemi gényel. Hogy az ezen bántalmazások által kivett vallomások — minő próbát képeznek magok a vádlottak ellen — s visszavonásuk a bprtd. 177. 235. és 264. §§-aj értelmében mennyi erővel bír: azt az illető védő urak, kiknek védenői érdekelve vannak, ki fogják deríteni, ennek elemezésébe tehát belebocsátkozni nem az én körömhöz tartozik. Annyi mindenesetre áll, hogy miután a vallomások nem a 269. §. szerint eszközöltettek, s vádlottak közül egyetlen egy sem mondá S* K*-nak e végtárgyalás alkalmával szemébe, hogy az, ki az V. és VI. formájú lemezeket készíté, s a ki G*, V*, H*, vagy V* Györgynél tartózkodott, ő legyen: kétséget nem szenved, mikép az ugynevezett bűntársak vallomásai alapján, az ellene emelt vád a bprtd. 271. §-a szerint bebizonyítottak nem tekinthetők.

— Folytatjuk. —

Könyvészet.

— Vége. —

3) HANDBUCH FÜR DEN POLITISCHEN VERWALTUNGS-DIENST bei den Landes-, Kreis- und Bezirks-Behörden im Kaiserthum Österreich. Von ERNEST MAYERHOFER, Ministerial-Concipist im k. k. Ministerium des Innern. Zweite vermehrte und umgearbeitete Auflage. Erste und Zweite Lieferung. Wien, 1858. Verlag von Fridrich Manz. N. 8-adr. 1—16 ív. — Egyegy füzet ára 1 pft.

A politikai hatóságoknál alkalmazott tisztviselőknél, ha nem is, mint nélkülözhetetlen, de mint nagy haszonnal forgatható könyv méltán ajánlható.

4) DIE GRUNDSÄTZLICHEN ENTSCHEIDUNGEN des k. k. obersten Gerichtshofes über zweifelhafte Fragen des allgemeinen österreichischen Strafrechtes. Nach der Paragraphenfolge des Strafgesetzbuches, zusammengestellt von Dr. EDUARD HERBST, ordentl. Professor der Rechte an der k. k. Universität zu Lemberg. Dritte verbesserte und bis zum Schlusse des Jahres 1857. ergänzte Auflage. — Wien, 1858., Verlag von Friedrich Manz. — N. 8-adr. IV. és 351. lap. — Ára füzve: 2 ft. 40 kr. p.

Mint címe is mutatja, becses gyűjteményt tartalmaz e könyv, melyet minden jogász, különösen pedig azok, kik hivataluknál fogva a büntetőjogi tanulmányozásra utasítvák, nagy haszonnal olvashatnak.

Hogy a munka már harmadik kiadásban jelent meg, kétségtelenné teszi, hogy céljának megfelelően van összeállítva. E cél pedig — mint a t. szerző előszavában önmaga kijelenti — az volt, hogy „a tudomány és tapasztalat azon gazdag kincsét, mely a legfőbb törvényszék büntetőjogi határozataiban van lerakva, annak könnyen áttekinthető összeállítása által, mindenki számára a lehetőségig hozzáférhetővé tegye.“

5) SAMMLUNG VON ENTSCHEIDUNGEN ZUM ALLGEM. ÖSTERREICHISCHEN BÜRGERLICHEN GESETZBUCH. Umfassend Rechtsfälle und Erkenntnisse des k. k. obersten Gerichtshofes, der ehemaligen obersten Justizstelle und anderer Gerichte vom Jahre 1813. bis Ende 1857. Nach der Paragraphen-Ordnung des Gesetzes zusammengestellt von FRANZ PEITLER, k. k. Kreisgerichts-rath in Kornenburg. Zweite und Dritte Lieferung (9—24. iv). Wien, 1858. Verlag von Friedrich Manz. N. 8-adr. 129—384. lapig. Minden füzet ára 1 pft.

Ajánlatunkat a cím, melyben a munka tartalma, s egyúttal hasznavehetősége is ki van fejezve, fölöslegessé teszi. Azt hisszük, hogy bírák és ügyvédek, kik itt gazdag tárházát találják a kétes esetekben hozott legfőbb törvényszéki határozatoknak, alig kívánhatnak egyegy használhatóbb kézikönyvet.

A munka terjedelme 60 ívre van számítva, s 6—7 füzetben fog megjelenni teljesen; minden négy hétben jelen meg egyegy füzet, mely 8 ívet tartalmaz. E III. füzetben az Áptkv. 787—789. §§-áig haladt már az érdemes gyűjtő.

6) ALLGEMEINES ALFABETISCHES SACH-REGISTFR und Nachschlagebuch zum Reichsgesetz- und Regirungsblatte für das Kaiserthum Oesterreich. Umfassend alle in diesem Blatte seit dessen Erscheinen aufgenommenen Gesetze und Verordnungen, mit besonderer Ersichtlichmachung des Zusammenhanges und genauer Angabe der ganz oder theilweise erfolgten Auszerkraftsetzung, Vervollständigung und Berichtigung derselben. Von JOHANN MOSER, k. k. Bezirks-Vorsteher. Dritte neu bearbeitete und bis 1 Januar 1858 ergänzte Auflage. —

— Wien, 1858. Verlag von Fridrich Manz — N. 4-edrét. 248. lap.

A cím maga tökéletesen kifejezi: mi akar lenni e könyv, mely a meglehetősen megszapordott törvényes rendeletekben leendő eligazodás könnyítésére levén készítve, már h a r m a d i k kiadást ért.

Kinevezések.

— A belügyminiszter egyetértésében az igazságügy-miniszterrel **SORBAN** János szolgabíróhivatali segédet szolgabíróvá a nagyváradi közigazgatási területen; és **GROSINGER** István szolgabírói hivatali tollnokot szolgabírói segédé a pestbudai közigazgatási kerületben kinevezte.

— Az igazságügyminiszterium által **TAFFER** Ferenc a soproni orsz. főtörvényszék fő államügyésze megye törvényszéki elnöké a vas megyei törvényszéknél; és **SZABÓ** Sándor a becskerek m. törvszék tanácsitkára, ugyanazon törvényszék tanácsosává kinevezettek.

— Az ügyvédség ideigl. gyakorlására a pozsonyi orsz. főtörvényszéki területen **SZALE** Antal kineveztetett.

Gyászhir.

Épen midőn lapunk mai számát sajtó alá adnók, vesszük a gyászirt Debrecenből, hogy ott f. hó 6-kán meghalozott h. ügyvéd **WERNER KÁROLY**, életének 45. évében! — A boldogult mind jeles szakismerete, mind kltünő szorgalma és becsületessége által rég kivívta a köz tiszteletet s a perlekedő felek bizalmát, kiknek érdekében hivatását a legnemesb buzgalommal teljesíté. Kora elhúnytán keseregni fognak ismerői és baráti, kik benne a fönnebbi szép tulajdonokon kívül, a nyájas, szolgálatra kész kartárst s a legnemesb szívű embert veszíték el. — Áldás lebegjen hamvain!

Csődnyitás:

- A pécsi cs. k. megyetörvényszék által **Streliecky** Antal bejegyzett kereskedő minden vagyonára. — Bejelentés f. évi aug. 28. — Perügyelő: **Pleiner** Antal h. ü.
- A sárbogárdi cs. kir. szolgabírói hivatal által **Sterk** Izrael alapi lakos vagyona ellen. — Bejelentés f. évi aug. 11. — Perügyelő: **Gergei** Károly h. ügyvéd.
- A temesvári cs. kir. orsz. törvényszék által **Mayer** J. cs. k. hivatalnok hagyatéka ellen. — Bejelentés f. é. jul. 31. — Perügyelő: **Galgon** h. ü.
- Az újvidéki cs. kir. járási hatóság által **Georgievicz** Mihály kereskedő és neje vagyonára. — Bej. f. é. oct. 11. — Perügyelő: **Kondorossy** h. ügyvéd.
- Az újvidéki cs. k. járási hatóságnál **Stojsits** Miklós kereskedő hagyatéka ellen. — Bejelentés f. évi szept. 7. — Perügyelő: **Balla** Pál h. ügyvéd.
- Az óbecsei cs. k. járási hatóság által **Obláth** Áron

kereskedő minden vagyona ellen. — Bejelentés f. é. jul. 31. — Perügyelő: **Kirjakovics** Z. h. ügyvéd.

A n.-kikindai cs. kir. járási hatóság által **Glasevics** Áron mokrini kereskedő minden vagyona ellen. — Bejelentés f. évi julius 15. — Perügyelő: **Gödl** h. ügyvéd.

A becskerekai cs. k. járási hatóság által **Kovacsics** A. cs. kir. főhadnagy vagyona ellen. — Bejelentés f. évi szept. 16. — Perügyelő: **Bielek** hites ügyvéd.

A zombori cs. kir. járási hatóság részéről **Evinger** M. újszivácz kereskedő hagyatékára. — Bejelentés f. évi aug. 31. — Perügyelő: **Koczik** P. h. ü.

A palánkai járási hatóság által **Spitzer** Manó parabutschi kereskedő vagyonára. — Bej. f. évi szept. 30. — Perügyelő: **Mayer** h. ügyvéd.

Az újvidéki cs. kir. járási hatóság által **Nojszizo** Miklós újvidéki kereskedő minden vagyona ellen. — Bejelentés f. évi szept. 2. — Perügyelő: **Balla** hites ügyvéd.

A szabadkai cs. kir. járáshatóság által **Novakovics** Manó rőföskereskedő vagyonára. — Bejelentés f. évi julius 17. — Perügyelő: **Birkás** h. ügyvéd.

A n.-szebeni cs. kir. orsz. törvényszék által **Orendt** G. szijgyártó mester vagyona ellen. — Bejelentés f. é. jul. 31. — Perügyelő: **Pechy** h. ügyvéd.

A n.-szebeni cs. kir. orsz. törvényszék részéről **Netelkovic** György kereskedő vagyona ellen. Bejelentés f. évi aug. 15. Perügyelő: **Poleschen** s z k y h. ügyvéd.

A brassói cs. k. járási hatóság által **Schachovszky** Károly seborvos vagyona ellen. — Bejelentés f. évi jul. 5. — Perügyelő: **Papp** brassói ügyvéd.

A bécsi cs. kir. orsz. törvényszéknél.

Blattner János vagyonára. — Bejelentés f. évi aug. 30. — Perügyelő: **Dr. Heidmann**.

Windprechtinger Dónát keztyüs minden vagyona ellen. — Bejelentés folyó évi augustus 16. — Perügyelő: **Dr. Trebersberg**.

Schober Lipolt vagyona ellen. — Bejelentés f. évi aug. 16. — Perügyelő: **Dr. Kluger**.

Csőd-megszüntetés.

- A pesti cs. kir. orsz. törvszék által **Neubauer** József ellen elrendelt csőd, bíróilag megszünttetett.
- A pécsi cs. kir. megyetörvényszék által **Keller** József sütőmester vagyona ellen megnyitott csőd, bíróilag megszünttetett.
- A nagyszombati cs. kir. megyetörvényszék által **Axameti** és **Evöky** kereskedői cím ellen elrendelt csőd, bíróilag megszünttetett.
- A szegedi cs. kir. megyetörvényszék részéről **Schwarz** Herman vagyona ellen elrendelt csődper, bíróilag megszünttetett.
- A székesfejérvári cs. k. mtörvszék által **Szucs** Ignác vagyona ellen elrendelt csőd, bíróilag megszünttetett.

Kiadó-tulajdonos és felelős szerkesztő:
Császár Ferenc.

Nyomatott **BEIMEL** J. és **KOZMA** VAZUL-nál. — Pesten, aldunator ; a kegyesrendiek épületében. —